

Poliisietsinnät jatkuvat kuumeisesti, sala-ampuja yhä tietymättömissä

Palmen murha pysäytti Ruotsin

HS

TUKHOLMA
Timo Vuorela

Ruotsissa vallitsi lauantaina valtakunnallinen suru. Noin kymmenentuhatta ihmistä kokoontui illalla Tukholman keskustassa Sergelin torille improvisoituihin tilaisuuksiin, jossa kunnioitettiin pääministeri Olof Palmen muistoa.

Pääministeri Olof Palmen murhaajasta viranomaisilla ei ilmoituksensa mukaan ollut minkäänlaista varmaa tietoa. Surman vaikutin oli yhtä epäselvä.

Ensimmäisen kerran Ruotsin historiassa murhattiin pääministeri, kun tuntematon mies ampui Palmen lauantain vastaisena yönä kadulla keskellä Tukholmaa. Poliisi vahvisti lauantai-iltana, että Palmee ammuttiin selkään.

Viranomaiset ilmeisesti eivät paljastaneet kaikkia tietojaan, mutta murhaajan uskotaan olevan tietymättömissä.

Poliisi tarkisti sadoittain yleisöltä tulleita vihjeitä.

Pääministeri ja sosiaalidemokraattisen puolueen puheenjohtaja julistettiin kuolleeksi kello 00.06 lauantaina Sabbatsbergin sairaalassa Tukholmassa.

Surmanlaukaukset oli ammuttu noin 45 minuuttia aikaisemmin, kun Palme oli vaimonsa kanssa palaamassa elokuvateatterista kohti kotiaan Tukholman Vanhaan kaupunkiin.

Rouva Lisbet Palme haavoittui lievästi. Hän kertoi jälkepäin, että murhaajan jotkut piirteet muistuttivat hänestä jotakin tuttua henkilöä.

Varapääministeri Ingvar Carlsson otti hallituksen aamuissään hätäistunnonsa pääministerin tehtävät vastuulleen.

Tukholmalaiset jonottivat vakavina pääsyä allekirjoittamaan surunvalitelukirjaa pääministerin kansliassa Rosenbadissa lauantaina Tukholmassa.

Heikki Kotilainen

Koko maailma järkyttyi veriteosta

Olof Palmen murha järkytti maailman johtajia. Monissa lausunnoissa ihmeteltiin, että äkillinen veriteko tapahtui juuri Ruotsissa.

Presidentti Mauno Koivisto sanoi lausunnossaan, että "olemme menettäneet suuren ja tärkeän ystävän. Suremme yhdessä Ruotsin kansan ja Olof Palmen omaisten kanssa hänen aivan liian aikaista poismenoaan".

Syvintä järkytys oli Pohjoismaissa. Norjan pääministeri Kåre Willoch sanoi, että Palme oli "pyhittänyt koko elämänsä ponnisteluille niiden ajatusten puolesta, joihin hän uskoi lujasti". Tanskan pääministeri Poul Schlüter muistutti, kuinka Palmella "oli kaukonäköisyyttä ja kuinka hän osasi kehittää uusia ajatuksia".

Yhdysvaltain presidentti Ronald Reagan muistutti, että Palme oli saanut arvovaltaa kansainvälisenä johtajana ja "tehnyt myötätunnosta Ruotsin politiikan vertauskuvan".

Neuvostoliiton kommunistipuolueen kokous Moskovassa kunnioitti hetken hiljaisuudella Palmen muistoa. Politbyroon jäsen Viktor Tšebrikov sanoi, että Palme oli ansioitunut maitten naapurisuhteiden rakentajana.

Sivut 36-39

SUNNUNTAI

2. 3. 1986

Väline on taas viesti

Marshall McLuhanin jo kerran unohtetut opit ovat heräämässä taas henkiin, kun tuorein amerikkalainen viestintäpostoli Neil Postman kirjoittaa television vaikutuksista. "Väline on vertauskuva", hän sanoo McLuhania muuntaen. Postmanin mielestä televisio on saanut aikaan vallankumouksen ja ilmaisee kulttuurimme syvimmin olemuksen.

Sivu 19

Musiikkimuseon ei tarvitse elää menneisyydessä

Musiikkimuseon ei välttämättä tarvitse maistua pölytyneeltä, museodulita musiikilta, vaan se voi olla niin yleisöä kuin tutkijoiakin palveleva moderni laitos. Tukholman musiikkimuseo on sellainen. Suoessakin on hyviä soitinkoelmia, mutta niiden hyödyntäminen toimivaksi museoksi sujuu kivuliaasti.

Sivu 20

Tänään 108 sivua

Kotimaa	10-14
Mielipide	15
Horisontti	16-17
Kulttuuri	18-21
Sunnuntaisivut	27-35
Olof Palmen murha	36-39
Ulkomaat	41
Talous	42-44
Urheilu	45-54
Sarjakuvat	105
Radio/tv	106-107

Taidemaalariiton myyntitilaisuudessa on tavaraa kuin supermarketissa. Laadussa ei ole mitään vikaa, mutta valinta on vaikeaa.

Sivu 17

Toimihenkilöt tulosopuun ehkä jo tänään

Neuvottelutulos teollisuuden toimihenkilöiden sekä valtion ja kuntien palkoista saattaa syntyä tänään sunnuntaina. Neuvottelija kolmen palkansääntökeskusjärjestön — TVK:n, Akavan ja STTK:n — ja työnantajien välillä käytiin myöhään lauantai-iltana. Myös koko sunnuntai on varattu tapaamisille.

Neuvotteluissa ovat mukana myös valtio- ja kuntatyönantajien edustajat. Suurin palkansääntökeskusjärjestö SAK on jättämässä sopimuksen ulkopuolelle ja valmistautuu lakkoon. Pisimmälle sopimusten hionnassa ovat päässeet teknisten keskusjärjestö STTK ja Akava. Kolmantena palkansääntökeskusjärjestönä ratkaisuun kaavailtu Toimihenkilö- ja virkamiesjärjestöjen keskusliitto TVK ei ole pitänyt yhtä kiirettä.

Etenkin Akava ja teknisten keskusjärjestö STTK ovat vaatineet tulosovun osaksi myös verouudistusta. Veromministeri Pekka Vennamon (smp) mukaan mahdollista vastaantuloa ei ole vielä käsitelty hallituksessa yksityiskohteisesti, mutta valmiuksia uudistuksen eteenpäinviemiseen on.

Sivu 10

Nykänen ja Puikkonen Salpausselän aurinkoisimmat

Salpausselän hiihtokisojen kohokohta lauantaina aurinkoisessa Lahdessa oli 70 metrin mäen kilpailu. Matti Nykänen ja Jari Puikkonen hoitivat tyylikkäästi kaksoisvoiton mäenlaskun maailmancupin kuuluneissa kilpailuissa. Nykänen lisäsi voittoa johtaan maailmancupissa.

Jännityksen kilpailuun toi Itävallan Ernst Vettori, jonka ensimmäinen hyppy jäi lyhyeksi (81,5 metriä). Toinen ja siihen asti kisojen selvästi pisin (88 metriä) hyppy nosti hänet johtoon. Siitä hänet sitten pudottivat kolmanneksi Puikkonen ja Nykänen.

Naisten 4x5 kilometrin viestin lähdössä tapahtui tukku kommelluksia.

Sivut 45 ja 46

SUNNUNTAISIVUT 27 - 35

Tulvaa tv-taivaalle

Samalla kun tv-katsoja lisää valinnan mahdollisuutta ostamalla videon, uudet kanavat ja satelliitit tuovat uutta ohjelmaa kuvaruutuun. Kuka leikin maksaa? Ja kiinnostaako yhtiöitä enemmän ohjelmien tuoma raha kuin niiden sisältö?

28

Shakkityttö Johanna

Oikea ihminen laudan takana on tietokonetta kivampi, sanoo naisten pikashakin mestari, 11-vuotias Johanna Paasikangas.

28

Seitsemän barbaariveljestä

Jouko Turka ohjaa TV 2:lle elokuvan Impivaaran pakanallisista sissiveljeksistä. Valitsimme Teatterikorkeakoulun kasvateista omat ehdokkaamme pääosiin.

29

Taistelua USA:n ulkomaanavusta

Yhdysvaltain hallitus ja kongressi ovat aloittaneet vuotuisen taistelun miljardien dollarien avusta ulkomaille. Puolustusministeri Weinberger hävisi ensimmäisen erän: avusta leikattiin viipale.

30

Imelda-maa retuperällä

Filippiinien Leyten saari oli Imelda Marcosin ja hänen sukunsa maakuntaa, jonne 'rautaperhosen' aloitteesta nousi hieno hotelli ja rakennettiin sairaalaa. Väki on köyhää, mutta uskollista Ykkösladylleen, vaikka todisteita väärinkäytöksistä tulisivatkin.

31

Raisa Gorbatschova

Tiedenainen Raisa Gorbatschova

Neuvostoliiton puoluejohtajan vaimo ei ole vain maansa tyylikäs ja luonteva suhdetoimintainen, vaan myös tutkija, jonka väitöskirjalla on ollut vaikutuksia Mihail Gorbatschovin näkemyksiin.

32

Yleislakkoon maidon hinnan vuoksi

Suomessa alkoi 30 vuotta sitten yleislakko, jonka muodollisena syynä oli maidon hinnan korotus. 19-päiväisen lakon jälkeen palkat nousivatkin vaaditut 12 markkaa, mutta ilo oli lyhytaikainen: inflaatio haihdutti ne taivaan tuuliin.

33

Aluepolitiikan uuteen aikakauteen

Perttusen toimikunta ehdottaa, että Kehitysalueurahaston toiminta ulotettaisiin tulevaisuuden tietoyhteiskunnassa koko maahan.

34

Väärään sukupuoleen vangittuna

Suomessa suostutaan vain harvoin sukupuolenvaihdosleikkauksiin. Jos transseksuaali on ulkomuodoltaan mies mutta tuntee itsensä naiseksi, eikä pysty maksamaan ulkomaista leikkausta, hän saattaa jopa turvautua hengenvaaralliseen itsekastrointiin.

34

Rovaniemen voittajalinko

35

Aidsin tartuttamaa seerumia käytettiin vahingossa

Kymmenet kansanterveyslaitoksen työntekijät ovat tietämättään joutuneet käsittelemään aids-viruksen tartuttamaa veriseerumia.

Viime elokuussa käyttöön otettua seerumia käsiteltiin laitoksella kahden kuukauden ajan ennen kuin se testattiin.

Aidsia aiheuttavan HTLV-III-viruksen vasta-ainetta löydettiin kahdesta seerumierästä. Ne olivat peräisin Saksan liittotasavallasta.

Vasta-ainetesti paljastuttua 43 työntekijää pantiin kokeisiin. Tartuntoja ei löydetty, mutta kokeita joudutaan jatkamaan vuoden ajan ennen kuin asiasta saadaan varmuus.

Neljä kesäsijaista kansanterveyslaitos ei sen sijaan ole kutsunut kokeisiin.

Seerumien valmistajat ja maahantuojat olivat viime kesänä vasta aloittamassa aids-kokeita, joten saatun seerumierä on saatettu käyttää aiemminkin.

Asiantuntijat pitävät kuitenkin seerumin aiheuttamaa tartuttavaa hyvin pienenä.

Sivu 27